

"Mazhariyet-i esma-i İlahiye isteyecek bilmiş; o gelecek duayı kabul etmiş, kâinatı halketmiş." ile "Hak ve Hakîm-i Mutlak, o zaîf cüz'î iradeyi, irade-i külliyesinin taallukuna bir şart-ı âdi yapmıştır." ifadesini birlikte izah eder misiniz?

"Hâlık-ı Âlem istikbalde o zâtı, nev'-i beşer namına belki mevcudat hesabına bir saadet-i ebediye, bir mazhariyet-i esma-i İlahiye isteyecek bilmiş; o gelecek duayı kabul etmiş, kâinatı halketmiş..."(1)

"Hak ve Hakîm-i Mutlak, o zaîf cüz'î iradeyi, irade-i külliyesinin taallukuna bir şart-ı âdi yapmıştır..."(2)

Allah insanı bu dünyaya imtihan için göndermiştir. Yaratılış gayesi ise iman ve ibadettir.

Allah ezeli ilmi ile insanın istikbalde başına neler geleceğini, neyi tercih ve talep edeceği, tertip ve imtihan şartları ile beraber biliyor. Yani tercih ile tertip müsavidir hatta bazen birbirine bağlıdır. Bu yüzden Allah'ın ezeli ilmi ile insanın tercihlerini bilmesi ve ona göre muamele etmesi, insanın hürriyetini selbetmiyor (kaldırmıyor, gidermiyor), tam aksine teyid ve takviye ediyor. **Çünkü ilim, irade üzerinde baskı teşkil edecek bir mahiyete sahip değildir.**

Dipnotlar:

(1) bk. [Mektubat, Yirmi Dördüncü Mektub'un Birinci Zeyli.](#)

(2) bk. [Sözler, Yirmi Altıncı Söz.](#)